

Spis treści

Wstęp (Przemysław Szustakiewicz)	XVII	
O Autorach	XXI	
Wykaz skrótów	XXIII	
 Rozdział I. Dostęp do informacji publicznej w prawie międzynarodowym i prawie Unii Europejskiej (Bartłomiej Opaliński)		1
1. Wprowadzenie	1	
2. Prawo do informacji publicznej w systemie prawnym Organizacji Narodów Zjednoczonych	2	
3. Prawo do informacji publicznej w systemie prawnym Rady Europy	4	
4. Prawo do informacji publicznej w systemie prawnym Unii Europejskiej	7	
 Rozdział II. Dostęp do informacji publicznej w polskich przepisach prawnych (Bartłomiej Opaliński)		17
1. Historia regulacji o dostępie do informacji publicznej w Polsce	17	
2. Prawo dostępu do informacji publicznej w Konstytucji RP	24	
2.1. Prawa do otrzymywania informacji publicznej	24	
2.2. Pojęcie informacji publicznej	27	
2.3. Prawo do informacji prywatnej będącej w dyspozycji władz publicznych ...	28	
2.4. Dwie formy udostępniania informacji publicznych	31	
2.5. Ograniczenie dostępu do informacji publicznej	32	
 Rozdział III. Pojęcie informacji publicznej (Kamila Kędzierska, Przemysław Szustakiewicz)		35
1. Definicja informacji publicznej	35	
2. Informacja zwykła a informacja przetworzona	40	
3. Ograniczenia prawa do informacji publicznej	44	
3.1. Prywatność osoby fizycznej	48	
3.2. Osoby pełniące funkcje publiczne i osoby niepełniące takich funkcji	49	
4. Formy ograniczenia dostępu do informacji publicznej	52	
5. Dokument wewnętrzny a prawo do informacji publicznej	53	

5.1. Dokumenty wytworzone przez podmiot zobowiązany do udzielenia informacji publicznej, ale służące jedynie poprawie jego funkcjonowania ..	55
5.2. Ekspertyzy i opinie dotyczące konkretnego projektu aktu prawnego, co do którego trwa proces legislacyjny	57
5.3. Opinia prawna sporządzona przez organ administracji publicznej	57
5.4. Materiały o charakterze pomocniczym, służące do wypracowania stanowiska lub decyzji na przyszłość	58
5.5. Korespondencja między dwoma urzędami	59
5.6. Informacja techniczna	62
6. Dostęp do akt postępowania cywilnego, karnego i administracyjnego a prawo dostępu do informacji publicznej	62
7. Pytania i odpowiedzi	66
7.1. Brak możliwości objęcia zakresem wniosku o udostępnienie informacji publicznej przekazywania informacji publicznych wytworzonych w przyszłości	66
7.2. Pojęcie dokumentu wewnętrznego	66
7.3. Informacja dotycząca wykonywania przez gminę i podmioty z nią powiązane zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi jako informacja publiczna	68
7.4. Informacja dotycząca zakupu programów (technologii) oraz sprzętu informatycznego przez organy władzy publicznej jako informacja publiczna	69
7.5. Brak szczególnie istotnego interesu publicznego jako przesłanka ograniczenia dostępu do informacji przetworzonej	70
7.6. Informacja o odbytych spotkaniach wójta gminy z osobami fizycznymi oraz przedstawicielami firm i instytucji jako informacja publiczna	73
7.7. Zasady ujawniania informacji dotyczących wynagrodzenia pracowników ..	73
7.8. Informacja o środkach finansowych przeznaczanych na wynagrodzenia oraz zbiorcza informacja o terminach i kwotach wypłaconych w ramach nagród dla pracowników samorządowych jako informacja publiczna	75
7.9. Wniosek o udostępnienie informacji publicznej skierowany do podmiotu, który tej informacji nie posiada	77
8. Orzecznictwo	78
8.1. Pojęcie i zakres informacji publicznej	78
8.2. Informacja przetworzona	89
8.3. Ograniczenie prawa dostępu do informacji publicznej	102
Rozdział IV. Zakres podmiotowy udostępnienia informacji publicznej <i>(Kamila Kędzierska)</i>	109
1. Podmioty uprawnione do uzyskania informacji publicznej	109
1.1. Regulacje Konstytucji dotyczące dostępu do informacji publicznej	109
1.2. Regulacje ustawowe dotyczące dostępu do informacji publicznej	110
1.3. Brak konieczności formalnej reprezentacji podmiotów niebędących osobami fizycznymi	111

1.4. Brak wymogu posiadania obywatelstwa polskiego	111
1.5. Wpływ zdolności do czynności prawnych osób fizycznych na możliwość występowania przez te podmioty z wnioskami o udostępnienie informacji publicznej	112
1.6. Wyłączenie organów władzy publicznej z możliwości pozyskiwania informacji w trybie dostępu do informacji publicznej	113
1.7. Anonimowość wniosku o udostępnienie informacji publicznej	113
1.8. Informacja przetworzona – wymóg wykazania szczególnie istotnego interesu publicznego	114
2. Zobowiązani do udzielenia informacji publicznej	116
2.1. Organy władzy publicznej	118
2.2. Osoby wykonujące zadania publiczne	119
2.3. Związki zawodowe, pracodawców i partie polityczne	120
3. Wykaz podmiotów publicznych bądź podmiotów wykonujących zadania publiczne, zobowiązanych do udostępniania informacji publicznej	121
4. Pytania i odpowiedzi	124
4.1. Żądanie udostępnienia informacji publicznej na wniosek przez osobę niepełnoletnią	124
4.2. Podmioty spełniające warunki określone w katalogu art. 4 ust. 1 pkt 5 DostInfPubU	124
4.3. Osoby, którym przysługuje prawo dostępu do informacji publicznych	125
5. Orzecznictwo	126

Rozdział V. Bezwnioskowy tryb udzielania informacji publicznej

<i>(Kamila Kędzierska, Michał Kotarba)</i>	139
1. Biuletyn Informacji Publicznej	139
1.1. Strony Biuletynu Informacji Publicznej – podmioty zobowiązane i zawartość	139
1.2. System stron Biuletynu Informacji Publicznej	141
1.3. Szczegółowe wymagania dotyczące stron Biuletynu Informacji Publicznej ..	142
1.4. Przejrzysta strona Biuletynu Informacji Publicznej	143
1.5. Scentralizowany System Dostępu do Informacji Publicznej	144
1.6. Biuletyn Informacji Publicznej dla osób niepełnosprawnych	145
1.7. Praktyczne wytyczne, jak tworzyć stronę Biuletynu Informacji Publicznej ..	150
2. Centralne Repozytorium Informacji Publicznej	155
2.1. Podmioty zobowiązane i zakres zasobu informacyjnego	156
2.2. Wyłączenia	156
2.3. Akty wykonawcze	157
2.4. Obowiązki ciążyące na podmiotach zobowiązanych	158
3. Dostęp do posiedzeń organów kolegialnych pochodzących z wyborów	159
3.1. Organy kolegialne	160
3.2. Dostęp do posiedzeń	160
3.3. Jawność i dostępność posiedzeń	161

3.4. Warunki lokalowe i techniczne	162
3.5. Ograniczenie dostępu do posiedzeń	163
3.6. Formy zastępcze zapoznania się z przebiegiem posiedzenia	163
3.7. Posiedzenia organów kolegialnych jednostek samorządu terytorialnego	165
3.8. Dostęp do posiedzeń organów jednostek pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego	166
3.9. Posiedzenia Sejmu i Senatu	166
4. Udostępnianie informacji w formie wyłożenia lub ogłoszenia	167
5. Pytania i odpowiedzi	169
5.1. Utajnienie obrad organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz ich komisji	169
5.2. Kolegialne organy wykonawcze	170
5.3. Publikacja wyroku sądu administracyjnego na stronie internetowej a obowiązek udostępnienia wyroku w odpowiedzi na wniosek o informację publiczną	170
5.4. Strona podmiotowa Biuletynu Informacji Publicznej a inna strona jednostki (<i>Michał Kotarba</i>)	171
5.5. Obowiązek podania danych autorów strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej	172
5.6. Tworzenie plików pdf w postaci umożliwiającej przeszukiwanie	172
5.7. Okres dostępności informacji opublikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej	172
5.8. Tytuł strony	173
5.9. Zgodność serwisu z Web Content Accessibility Guidelines 2.0	173
5.10. Testy blokujące	174
5.11. Wymagany kontrast strony	174
5.12. Fokus klawiaturowy	175
5.13. Rozwiązania ograniczające czas pobytu na stronie	175
6. Orzecznictwo	176

Rozdział VI. Tryb udzielenia informacji publicznej na wniosek

(<i>Przemysław Szustakiewicz</i>)	181
1. Wniosek o udzielenie informacji publicznej	181
1.1. Udostępnienie informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej	181
1.2. Forma wniosku o udostępnienie informacji publicznej	183
1.3. Przekazywanie wniosku do podmiotu właściwego	184
1.4. Zasady postępowania, gdy podmiot zainteresowany nie posiada żądanej informacji	185
2. Termin udostępnienia informacji publicznej	185
3. Opóźnienia w przekazywaniu informacji publicznej	186
4. Bezczyнность w zakresie udostępnienia informacji publicznej	188
4.1. Warunki uznania, że dany podmiot pozostaje w bezczyнности	188

4.2. Sytuacje, w których wystąpi beczynność w zakresie udzielenia informacji publicznej	189
4.3. Wnioskowanie o informację, którą wnioskodawca już posiada	190
4.4. Wnioskowanie o informacje we własnej sprawie	191
5. Sposoby zakończenia postępowania w sprawie udzielenia informacji publicznej na wniosek	192
5.1. Udostępnienie informacji publicznej	193
5.1.1. Umożnienie postępowania w sprawie udostępnienia informacji	194
5.1.2. Dodatkowe koszty związane z udostępnieniem informacji publicznej	194
5.1.3. Forma ustalenia opłaty za udostępnienie informacji publicznej	196
5.1.4. Odpis orzeczenia	197
5.2. Wydanie decyzji o odmowie udostępnienia informacji oraz umorzenie postępowania o udostępnienie informacji	197
6. Pytania i odpowiedzi	199
6.1. Wniosek przesłany drogą elektroniczną	199
6.2. Wniosek zaklasyfikowany przez oprogramowanie serwera jako wiadomość-śmieć	200
6.3. Osoba pełniąca funkcję publiczną	200
6.4. Przypadki, w których możliwa jest odmowa udzielenia informacji zgodnie z formą i sposobem zaproponowanymi przez wnioskodawcę	201
6.5. Czas na przesłanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skargi na beczynność, złożonej przez wnioskodawcę (skarżącego)	202
6.6. Wycofanie wniosku za pomocą e-maila	202
7. Orzecznictwo	203
7.1. Forma wniosku o udostępnienie informacji publicznej	203
7.2. Beczynność organu	205
7.3. Decyzje odmowne	208
Rozdział VII. Ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego (Kamila Kędzierska)	211
1. Uwagi wstępne	211
2. Zakres przedmiotowy	212
2.1. Informacja sektora publicznego	212
2.2. Ponowne wykorzystywanie	213
3. Zakres podmiotowy	214
3.1. Użytkownicy i podmioty uprawnione	215
3.2. Podmioty zobowiązane	216
4. Ograniczenia	219
5. Stosunek do innych ustaw	221
6. Zasady ponownego wykorzystywania	222
7. Ponowne wykorzystywanie – tryb bezwnioskowy	223

8. Warunki ponownego wykorzystywania	223
9. Wniosek o ponowne wykorzystywanie	225
10. Decyzje administracyjne	228
11. Opłaty	229
12. Odpowiedzi na pytania	231
12.1. Zasady kwalifikowania wniosku	231
12.2. Postępowanie z wnioskiem złożonym na nieobowiązującym formularzu	232
12.3. Procedura ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego – dostosowanie do nowych przepisów	233
Rozdział VIII. Opłaty i koszty udostępniania informacji publicznej <i>(Kamila Kędzierska)</i>	235
1. Bezpłatny dostęp do informacji publicznej	235
2. Opłaty za udostępnienie informacji publicznej	236
3. Opłaty od odpowiedzi na wniosek	236
4. Koszty dodatkowe przetworzenia lub przekształcenia informacji	237
5. Powiadomienie o wysokości opłaty	238
6. Postępowanie po naliczeniu opłaty	239
7. Egzekucja naliczonej opłaty	239
8. Pytania i odpowiedzi	241
8.1. Sposób przystąpienia do naliczenia i pobrania opłaty za udostępnienie informacji publicznej	241
8.2. Dostarczenie podmiotowi zobowiązanemu do udostępnienia informacji nośników danych w celu obniżenia wysokości opłaty	243
9. Orzecznictwo	244
Rozdział IX. Postępowanie skargowe w zakresie udostępnienia informacji publicznej <i>(Maciej Kiełbowski)</i>	249
1. Uwagi ogólne	249
2. Przedmiot kontroli sądu administracyjnego	250
2.1. Decyzja odmawiająca udostępnienia informacji albo umarzająca postępowanie w sprawie udostępnienia informacji	250
2.2. Pismo o odmiennym charakterze żądanej informacji	252
2.3. Bezczytność w udostępnianiu informacji	253
3. Wniesienie skargi do sądu administracyjnego	253
3.1. Podstawy prawne i legitymacja do wniesienia skargi	253
3.2. Sposób wniesienia skargi	254
3.3. Termin wniesienia skargi	255
3.4. Wymogi formalne skargi	257
3.5. Możliwe zarzuty skargi w sprawach informacji publicznej	259
3.6. Wymagania fiskalne skargi	265
4. Postępowanie przed sądem administracyjnym	266
4.1. Przekazanie odpowiedzi na skargę i akt sprawy	267

4.2. Rozprawa przed sądem administracyjnym	268
4.3. Granice rozpoznania sprawy	269
4.4. Rodzaje rozstrzygnięć w sprawach informacji publicznej	271
5. Środki odwoławcze w postępowaniu sądowoadministracyjnym	273
5.1. Skarga kasacyjna	273
5.2. Zażalenie	278
6. Pytania i odpowiedzi	280
6.1. Możliwość zaskarżenia decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej	280
6.2. Wniesienie skargi na decyzję do sądu administracyjnego po upływie terminu	280
6.3. Nieudostępnianie informacji publicznej przez organ pomimo wyroku uwzględniającego skargę	281
7. Orzecznictwo	282
Rozdział X. Dostęp do informacji o środowisku (Katarzyna Golać)	291
1. Geneza ustawy o dostępie do informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko	291
2. Zbieg uregulowań	297
3. Przedmiotowy zakres informacji o środowisku podlegający udostępnieniu na wniosek na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	298
4. Podmiotowy zakres udzielania informacji	300
5. Szczególna rola organizacji społecznych	301
6. Tryb udzielania informacji na wniosek	304
7. Publicznie dostępne wykazy	310
8. Odpłatność za udostępnienie informacji	316
9. Inne możliwości uzyskania informacji o środowisku	317
10. Pytania i odpowiedzi	321
10.1. Podstawowe formy dostępu do informacji o środowisku	321
10.2. Dostęp do informacji o środowisku a interes faktyczny lub prawny	321
10.3. Ograniczenia dostępu do informacji o środowisku	322
10.4. Zakres dostępu do informacji o środowisku	322
11. Orzecznictwo	323
Rozdział XI. Dostęp do informacji publicznej w kontekście obowiązywania tajemnicy skarbowej (Dariusz Zalewski)	327
1. Tajemnica skarbowa w praktyce działania organów skarbowych	327
1.1. Wyszczególnienie informacji stanowiących tajemnicę skarbową	328
1.2. Osoby zobowiązane do przestrzegania tajemnicy skarbowej	329
1.3. Informacje gromadzone i przetwarzane w ramach kontroli	329

2. Wyłączenie spod tajemnicy skarbowej	330
3. Udostępnienie danych objętych tajemnicą skarbową	331
4. Zabezpieczanie danych objętych tajemnicą skarbową	333
5. Dostęp do informacji publicznej a tajemnica skarbową	334
6. Pytania i odpowiedzi	336
6.1. Informacje gromadzone i przetwarzane w toku kontroli skarbowej	336
6.2. Możliwość ujawnienia akt sprawy w przypadku postępowań przeprowadzanych przed 30.7.2010 r.	337
7. Orzecznictwo	337
Rozdział XII. Dostęp do informacji publicznej a prawo prasowe (Anna Augustyniak)	341
1. Zakres regulacji	341
2. Podmioty uprawnione i obowiązane	342
3. Zakres obowiązku i przesłanki odmowy	345
4. Procedura otrzymania informacji na gruncie ustawy – Prawo prasowe	346
5. Postępowanie w przypadku odmowy udzielenia informacji	347
6. Pytania i odpowiedzi	349
6.1. Możliwość zdobywania przez dziennikarzy informacji w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej	349
6.2. Ustalanie, czy dany podmiot ma obowiązek udzielenia prasie informacji na podstawie art. 4 ustawy – Prawo prasowe	349
6.3. Osoby uprawnione do uzyskania informacji w trybie określonym w art. 4 ustawy – Prawo prasowe	350
6.4. Domaganie się udowodnienia, że pytający jest dziennikarzem działającym na zlecenie określonej redakcji a odmowa udzielenia informacji	350
6.5. Osoby, na których spoczywa obowiązek informacyjny	351
6.6. Obowiązek niezwłocznego udzielenia informacji	351
6.7. Skarga na odmowę udzielenia informacji	352
6.8. Brak odpowiedzi na złożone przez dziennikarza żądanie udzielenia informacji prasowej	352
7. Orzecznictwo	352
Rozdział XIII. Dostęp do informacji publicznej a prawo zamówień publicznych (Sebastian Kowalski-Paszko)	357
1. Ogólna charakterystyka zamówień publicznych	357
2. Zasada jawności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego	358
3. Publikowanie informacji o zamówieniach publicznych	364
3.1. Ogłoszenia (informacje) związane z planowanymi zamówieniami publicznymi	365
3.2. Ogłoszenia (informacje) o wszczęciu procedury, w wyniku której możliwe będzie w przyszłości przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	368
3.3. Ogłoszenia (informacje) o wszczęciu postępowania	368

3.4. Ogłoszenia (informacje) o zamiarze zawarcia umowy	371
3.5. Ogłoszenia (informacje) o udzieleniu zamówienia lub nieudzieleniu zamówienia	371
3.6. Ogłoszenie o zamówieniu na podwykonawstwo	372
3.7. Ogłoszenie (informacja) o zmianie umowy	373
4. Obowiązki informacyjne zamawiającego w toku postępowania	376
4.1. Udostępnienie Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia	376
4.2. Otwarcie ofert	380
4.3. Obowiązki informacyjne związane wynikiem procedury	381
4.4. Obowiązki informacyjne związane ze skorzystaniem ze środków ochrony prawnej	382
5. Protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	383
6. Jawność umów o udzielenie zamówienia publicznego	389
7. Ograniczenie jawności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego ..	390
8. Pytania i odpowiedzi	394
8.1. Instytucje zapewniające dostęp do informacji o postępowaniu	394
8.2. Stosowanie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego	395
8.3. Jawność postępowania	396
8.4. Prawo wglądu do protokołu	397
8.5. Dostęp do dokumentów postępowania a uiszczenie opłaty	398
8.6. Wykluczenie możliwości zastrzeżenia poufności informacji jako stanowiącej tajemnice przedsiębiorstwa	398
8.7. Ograniczenie dostępu do informacji ze względu na przepisy o ochronie informacji niejawnych	399
9. Orzecznictwo	400
9.1. Zasada jawności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego	400
9.2. Publikowanie informacji o zamówieniu publicznym	401
9.3. Obowiązki informacyjne zamawiającego w toku postępowania	402
9.4. Protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	404
9.5. Jawność umów o udzielenie zamówienia publicznego	405
9.6. Ograniczenia jawności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego	406
Rozdział XIV. Dostęp do informacji publicznej a odpowiedzialność karna <i>(Arkadiusz Matusiak, Barbara Pietrzak)</i>	409
1. Wysokość kary za nieudostępnienie informacji publicznej	409
2. Zakres osób mogących ponosić karną odpowiedzialność za nieudzielenie informacji publicznej	409
2.1. Wyjaśnienie pojęcia „władza publiczna”	410
2.2. Wyjaśnienie pojęcia „funkcjonariusz publiczny”	410
2.3. Wyjaśnienie pojęcia „środki publiczne”	411

2.4. Dochody publiczne	411
2.5. Wyjaśnienie pojęcia „informacja publiczna”	413
3. Wyszczególnienie zachowań, które będą skutkować konsekwencjami za uchybienia w zakresie informacji publicznej	414
4. Badanie przez sąd stopnia szkodliwości społecznej uchybień w zakresie informacji publicznej	416
5. Ograniczenia w zakresie udostępniania informacji publicznej	417
6. Ocena zgodności z prawem wydania decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej	417
7. Odpowiedzialność w zakresie informacji publicznej w zbiegu z innymi przepisami karnymi	418
8. Sąd właściwy do rozpatrywania spraw o udostępnienie informacji publicznej	419
9. Przedawnienie karalności	419
10. Odpowiedzialność dyscyplinarna	419
Rozdział XV. Wzory dokumentów (Kamila Kędzierska, Barbara Pietrzak)	421
1. Wniosek o udostępnienie informacji publicznej	421
1.1. Wniosek o udostępnienie informacji publicznej – wersja papierowa	421
1.2. Wniosek o udostępnienie informacji publicznej – wersja elektroniczna	422
1.3. Wniosek o udostępnienie informacji publicznej – wniosek telefoniczny	423
2. Wniosek o udostępnienie informacji przetworzonej	424
3. Wniosek o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego	425
4. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego	427
5. Decyzja o odmowie wyrażenia zgody na ponowne wykorzystywanie informacji sektora publicznego ze względu na ochronę praw autorskich	428
6. Decyzja o odmowie udostępnienia informacji publicznej ze względu na ochronę informacji niejawnych	430
7. Decyzja o odmowie udostępnienia informacji publicznej wydana przez podmiot inny niż podmiot administracji publicznej	433
8. Decyzja o odmowie udostępnienia informacji publicznej ze względu na ochronę tajemnicy przedsiębiorcy	435
9. Decyzja o odmowie udostępnienia informacji publicznej ze względu na ochronę prywatności osoby fizycznej	438
10. Decyzja o odmowie udostępnienia informacji publicznej przetworzonej, gdy to udostępnienie nie jest szczególnie istotne dla interesu publicznego	440
11. Decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie udostępnienia informacji publicznej	442
12. Pismo informujące wnioskodawcę o późniejszym rozpatrzeniu jego wniosku	444
13. Pismo informujące wnioskodawcę o konieczności poniesienia przez niego kosztów związanych z wytworzeniem lub doręczeniem informacji publicznej	445
14. Pismo informujące o tym, że wnioskowane dane nie stanowią informacji publicznej	446
15. Pismo informujące o nieposiadaniu wnioskowanej informacji publicznej	448

16. Odwołanie od decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej	449
17. Skarga na bezczynność	452